

UMC St Radboud

Slikproblemen bij kinderen met neuromusculaire aandoeningen

4 oktober 2010

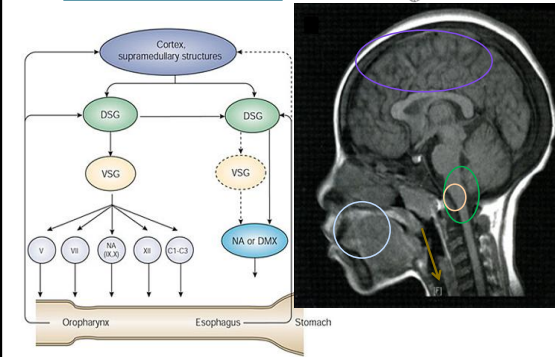
Lenie van den Engel-Hoek, MSc
Logopedisten Kinderziekenhuis / Afdeling Revalidatie
Kinderziekenhuis UMC st. Radboud
Nijmegen

UMC St Radboud

Samenwerking:

Afdeling Revalidatie
Afdeling Kinderneurologie
Centrum voor Bijzondere Tandheelkunde – Orale functionele afdeling Gnathologie - (afdeling Tandheelkunde)
van het Academisch (Kinder)ziekenhuis st. Radboud (UMCN) in Nijmegen

UMC St Radboud

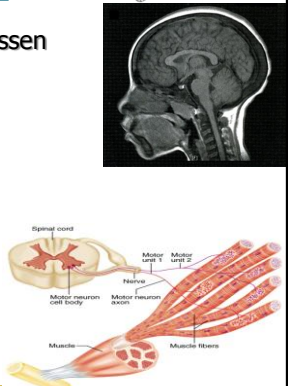
Afbeelding van :GI motility online

UMC St Radboud

Classificatie slikstoornissen

- Boven hersenstam
- Hersenstam
- Onder hersenstam (C. Erasmus, 2009)

Verschillende patronen in slikproblemen

UMC St Radboud

Slikproblemen

Voeding niet weg kunnen krijgen
Verslikken
Longontsteking door verslikken (= aspiratie – pneumonie)

UMC St Radboud

Onderzoek slikproblemen NMA kinderen

Slikproblemen bij kinderen met SMA II:

Case study jongen SMA II
Onderzoek 6 kinderen met SMA II en 6 controle kinderen

Onderzoek slikproblemen NMA kinderen

Vanuit slikteam kinderen:

Drs. Lenie van den Engel-Hoek, logopedist
 Drs. Corrie Erasmus, kinderneuroloog
 Drs. Willemijn Van Bruggen, tandarts-gnatholoog
 Dr. Bert de Swart, logopedist
 Dr. Lilian Sie, kinderneuroloog
 Dr. Michel Steenks, tandarts-gnatholoog
 Prof. Dr. A.C.H. Geurts, revalidatie arts
 Dr. Imelda de Groot, revalidatie arts

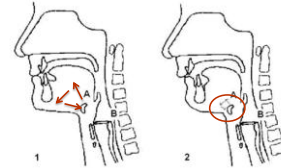
2007: slikonderzoek bij patient met SMA type II

Houding

Beperkte kaakopening

Meer problemen bij dik vloeibaar dan bij dun vloeibaar

Invloed beweging tongbeen

Engel-Hoek Ltd, de Swart BJ, Erasmus CE, Groot LMJ. Is Head Balance a Major Determinant for Swallowing Problems in Patients With Spinal Muscular Atrophy Type 2? J Child Neurol 2008; 23(8):919-21.

Vervolgonderzoek (1)

Wat is de aard van de slikproblemen bij kinderen met SMA type II?

Kinderen met SMA type II werden vergeleken met gezonde kinderen

Onderliggende vraag

Welke adviezen kunnen we geven voor:

- goede voedingstoestand
- genieten van eten in redelijke tijd
- aanpassing bij problemen
- voorkoming aspiratie – longontstekingen

Conclusie

- Dun vloeibaar is gemakkelijker dan dik vloeibaar, dus bij verslikken niet indikken!
- Slikproblemen zijn een combinatie van neurologische aandoening (o.a. tong) en houding. Advies: let op houding.
- Resten van voeding in de keel en boven de slokdarm kunnen aspiratie veroorzaken. Advies: keelgebied schonen na het eten door het drinken van water.

van den Engel-Hoek L, Erasmus CE, van Bruggen HW, de Swart BJ, Sie LT, Steenks MH, et al. Dysphagia in spinal muscular atrophy type II: more than a bulbar problem? Neurology 2009 Nov 24;73(21):1787-91.

Vervolgonderzoek (2)

Verschillen in slikproblemen bij kinderen met cerebrale parese en NMA

sEMG mondbodem en tongdruk metingen tijdens slik;
 ultrasound (echo-onderzoek) van spieren mondbodem, tong en bewegingen slik, bij gezonde proefpersonen van 5 – 30 jaar

Vervolgonderzoek (3)

Slikproblemen bij jongens met Duchenne

Vraagstelling: wanneer ontstaan slikproblemen en welke componenten spelen een rol?

- Subsidie Duchenne Parents Project
- 25 jongens / mannen met Duchenne (5- 30 jaar)
- Onderzoek mondmotoriek
- sEMG en tongdruk slikken
- Onderzoek fysiotherapeut
- Onderzoek speciale tandheelkunde
- Slikvideo
- Ultrasound onderzoek (echo)

Persoonlijke adviezen

- Verslag voor ouders en verwijzer (overleg behandelend logopedist / diëtist)
- Uitleg en adviezen voor kinderen op papier:

Na elke maaltijd 3 slokken water drinken (meer mag ook)
 Als je in bed of liggend nog wat wilt hebben: alleen water, maar liever helemaal niet eten als je ligt.

Als je ziek, moe of niet lekker bent kun je beter dun vloeibaar drinken (bijvoorbeeld een lekkere fruitsmoothie!).

Literatuur:

van den Engel-Hoek L, de Swart BJ, Erasmus CE, de Groot IJM. Is head balance a major determinant for swallowing problems in patients with spinal muscular atrophy type 2? J Child Neurol. 2008 August;23(8):919-21.

van den Engel-Hoek L, Erasmus CE, van Bruggen HW, de Swart BJ, Sie LT, Steenks MH, de Groot IJM. Dysphagia in spinal muscular atrophy type II: more than a bulbar problem? Neurology. 2009 November 24;73(21):1787-91.

van den Engel-Hoek, Erasmus CE, de Swart BJ, Sie LT, de G, I. Neonatal swallowing assessment and practical recommendations for oral feeding in a girl with a severe congenital myopathy. J Child Neurol. 2011;26:1041-4.

Vragen / opmerkingen?

L.vandenEngel@reval.umcn.nl

Dank voor jullie aandacht!